

Freelanceři aneb na co si dát pozor z pracovněprávní praxe

smitio

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Zjistěte, jaké jsou rozdíly mezi smlouvou pro zaměstnance na HPP a pro freelancera.

Poradíme vám, na co si dát pozor a jaké jsou základní parametry smlouvy o spolupárci.

Připravili jsme také informace k faktickému nastavení spolupráce s freelancerem a o možných rizicích zastřeného pracovněprávního vztahu.

OBSAH

2 Freelanceři aneb na co si dát pozor z pracovněprávní praxe

2 1. Úvodem

3 1.1. Freelancer vs. zaměstnanec

3 1.2. Aktuální trendy v IT oborech

3 1.3. Imigračněprávní (přeshraniční) prvky spolupráce

4 2. Základní parametry smlouvy o spolupráci

4 2.1. Jaký smluvní typ zvolit?

4 2.2. Povinné náležitosti smlouvy

4 2.3. Doporučené náležitosti

5 3. Faktické nastavení spolupráce

6 4. Následky nesprávně nastavené spolupráce

Freelanceři aneb na co si dát pozor z pracovněprávní praxe

1. Úvodem

Kdo je to freelancer

- Základní definice uvádí, že freelancer je nezávislý pracovník, který pracuje ve vlastní režii a je tedy na tzv. „volné noze“;
- pro účely tohoto příspěvku se za freelancera považuje osoba samostatně výdělečně činná (tj. živnostník).

Proč je důležité řešit správné nastavení spolupráce s freelancery

Správné nastavení spolupráce s freelancery zamezí porušení (nejen) pracovněprávních předpisů a sníží riziko udělení pokuty či jiného postihu nejen pro osobu, s níž freelancer vstupuje do smluvního vztahu, ale taktéž pro freelancera.

1.1. Freelancer vs. zaměstnanec

- Freelancer není zaměstnanec, ledaže uzavře se zaměstnavatelem klasický pracovněprávní vztah na základě pracovní smlouvy či na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr;
- uzavírá-li freelancer s druhou stranou smluvní vztah na základě obchodněprávní smlouvy, není možné k freelancerovi přistupovat jako k zaměstnanci;
- zaměstnanci na rozdíl od freelancerů vykonávají tzv. závislou práci, která splňuje zejména následující kritéria:
 - (a) práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance,
 - (b) práce je vykonávána jménem zaměstnavatele,
 - (c) práce je vykonávána podle pokynů zaměstnavatele,
 - (d) zaměstnanec vykonává práci pro zaměstnavatele osobně. Závislá práce navíc musí být vykonávána za mzdu (odměnu za práci), na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.

1.2. Aktuální trendy v IT oborech

- Situace na trhu práce před vypuknutím koronavirové krize napovídala tomu, že odborníci z IT oborů upřednostňují právní vztah, v němž vystupují jako freelanceři a nikoli výkon závislé práce v pracovněprávním vztahu -> najít zaměstnance pro IT obory bylo poměrně složité.
- Situace se spíše v tomto ohledu nezmění ani s ohledem na současnou pandemii nemoci covid-19.

1.3. Imigračněprávní (přeshraniční) prvky spolupráce

S ohledem na současnou globalizaci a populární „nomádství“ může být důležité ošetřit i přeshraniční prvky spolupráce s freelanceři (např. příslušná pobytová a podnikatelská oprávnění v případě práce cizince v ČR či splnění povinností země, z níž freelancer své služby poskytuje).

2. Základní parametry smlouvy o spolupráci

2.1. Jaký smluvní typ zvolit?

- V případě spolupráce s freelancery, kteří poskytují své služby v oblasti IT oborů, se dle zkušeností z naší praxe spíše ve většině případů nejedná o dílo ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („občanský zákoník“);
- vhodný smluvní typ je nutné zvolit s ohledem na konkrétní předmět smluvního vztahu a má-li se jednat o dlouhodobé poskytování služeb (spolupráci), je vhodné uzavřít tzv. smlouvu o spolupráci či smlouvu o poskytování služeb.

2.2. Povinné náležitosti smlouvy

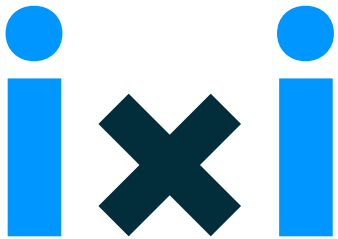
- Označení smluvních stran.
- Náležitosti dle občanského zákoníku (tj. u upravených smluvních typů).
- V případě tzv. nepojmenovaných smluv (inominátní smlouvy) je dána smluvní volnost.

2.3. Doporučené náležitosti

- Odměňování.
- Objednávky služeb.
- IP/IT práva.
- Důvěrnost informací.
- Způsob ukončení spolupráce s freelancery (příp. smluvní pokuta při nesplnění smluvené povinnosti).

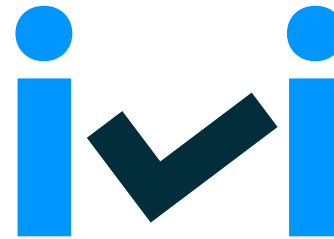

3. Faktické nastavení spolupráce

Nesjednávat/neposkytovat:

- bonusy a benefity (např. služební mobil, služební automobil, stravenky);
- dovolenou;
benefity v podobě sickleave.

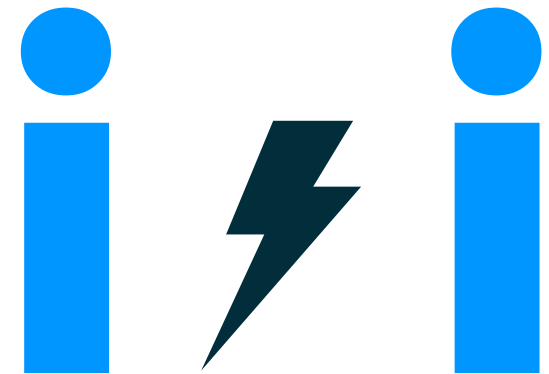

Smluvně ošetřit:

- otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se freelanceři vyskytují na pracovišti klienta (objednatele);
- nájem prostor a případného vybavení.

4. Následky nesprávně nastavené spolupráce

- Lze dělit do několika kategorií, nicméně vždy směřují ke stejnému účelu, kterým je postih špatně nastavené spolupráce, napravení závadného stavu a odrazení od dalšího závadného chování.
- Největší riziko z pohledu pracovního práva je kontrola Státního úřadu inspekce práce („IP“), příp. dalších českých úřadů, které se o výsledku kontroly většinou vzájemně informují (tj. hrozí série kontrol z různých úřadů).
- Zahájení kontroly na vlastní podnět IP (dle rozvrhu práce), nebo na podnět „zvenčí“ (např. bývalý freelancer, konkurenční společnost apod.).
- Nejčastější kvalifikace nesprávně nastavené spolupráce s freelancery:
 - nelegální práce (tzv. zastřený pracovněprávní vztah či švarcsystém);
 - zastřené agenturní zaměstnávání (tj. „přidělení“ freelancera přes agenturu práce/pseudoagenturu práce);
 - nelegální práce cizinců (freelancerů) bez příslušných pracovních (podnikatelských) a pobytových oprávnění (tj. povolení k zaměstnání, zaměstnanecké karty, modré karty, dlouhodobého víza či povolení k pobytu za účelem podnikání).

- IP při zjištění nesprávně nastavené spolupráce uloží:

Pokutu klientovi (objednateli)

Od 50 000 Kč do 10 000 000 Kč

za nelegální práci v podobě zastřené pracovního vztahu („švarcsystém“), nebo umožnění výkonu nelegální práce cizinců.

Do 1 000 000 Kč

pokud nezajistí, aby dohoda o dočasném přidělení s agenturou práce obsahovala všechny náležitosti.

Do 2 000 000 Kč

za porušení povinností při vzniku pracovního vztahu.

- Pokud je freelancer cizincem bez příslušných pobytových a/nebo pracovních oprávnění hrozí dále:

- vyhoštění cizince (freelancera);
- odepření vstupu cizinci (freelancerovi) do ČR po určitou dobu;
- znemožnění (ztížení) cizinci (freelancerovi) získat pobytová a pracovní povolení v ČR do budoucna;

Pokutu freelancerovi

Do 100 000 Kč

za švarcsystém

- povinnost objednatele (zaměstnavatele) uhradit náklady na vyhoštění cizince;
- objednatel (zaměstnavatel) může být klasifikován jako tzv. „nespolehlivý zaměstnavatel“ a bude mu ztížena možnost zaměstnat jiné cizince.

- Je-li nesprávně nastavená spolupráce s freelancerem klasifikována IP jako švarcsystém, následují ve většině případů kontroly ze strany Finančního úřadu, České správy sociálního zabezpečení a/nebo zdravotních pojišťoven a tyto úřady mohou:
 - doměřit daň z příjmu;
 - doměřit příspěvek na sociální a zdravotní pojištění;
 - uložit zaplacení penále.
- Situaci je vždy vhodné konzultovat s daňovými poradci.

HAVEL & PARTNERS

Váš silný a důvěryhodný partner nejen v těžkých časech

6 kanceláří

**220 právníků
a daňových poradců**

**Ocenění
Chambers Europe**

90 zemí světa

2 000 klientů

HAVEL & PARTNERS s **6 kancelářemi** v Praze, Brně, Bratislavě, Plzni, Olomouci a Ostravě je s týmem **28 partnerů**, cca **150 advokátů** a celkem **220 právníků a daňových poradců** největší nezávislou právníkovou firmou ve střední Evropě a dle **ocenění Chambers Europe** nejlepší právníkovou firmou působící v ČR. Mezi naše klienty patří **cca 100 z 500 největších světových společností** podle publikace Fortune 500 a téměř 50 společností zařazených do žebříčku největších českých firem Czech Top 100. Kancelář má v současné době celkem **2 000 klientů**. Poskytujeme komplexní právní poradenství a související daňové služby **ve více než 90 zemích světa a 12 světových jazycích**, až 70 % našich případů zahrnuje **mezinárodní prvek**.

Pracovní právo a cizinecké právo

- Největší tým v České republice a na Slovensku pro oblast pracovního práva, jehož členové se aktivně podílejí na legislativním procesu při novelizaci pracovněprávních předpisů.
- Poskytujeme komplexní pracovněprávní poradenství od přípravy veškerých pracovněprávních dokumentů, včetně specializovaných odborných stanovisek, přes zastupování před soudy a správními orgány až po okamžité konzultace při řešení naléhavých problémů.
- V soutěži Právnická firma roku i mezinárodních soutěžích se pravidelně umísťujeme mezi nejvíce doporučovanými advokátními kancelářemi pro oblast pracovního práva.
- Nabízíme konzultace v oblasti cizineckého práva, včetně asistence se získáním pracovních povolení, pobytových a zaměstnaneckých karet, přípravy nezbytných dokumentů (žádost, ohlášení apod.) a zajištění komunikace se správními úřady a Policií ČR.

GDPR

- Členové našeho právního týmu zúročili své unikátní zkušenosti během plného nasazení u desítek klientů při zavádění obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) do praxe.
- Pro klienty zajišťujeme audit zpracování osobních údajů ve společnosti, nastavení vnitřních procesů pro zpracování osobních údajů i návrhy odpovídající interní a smluvní dokumentace.

Akademie

- Prostřednictvím AKADEMIE HAVEL & PARTNERS poskytujeme vzdělávání v oblasti práva na nejvyšší úrovni; zajišťujeme specializované aktuální semináře, konzultace a expertní posudky.
- Disponujeme nejsilnějším týmem odborníků pro oblast soukromého práva v rámci jedné advokátní kanceláře s přímou vazbou na akademickou obec a justici.

Kontakty

HAVEL & PARTNERS S.R.O., ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

 www.havelapartners.cz

 office@havelpartners.cz

 +420 255 000 111

Perfect match for perfect career

Na trhu už existuje celá řada kariérních portálů specializovaných na IT. Žádný z nich ale není postavený z pohledu toho, co lidé v IT skutečně potřebují. Proto jsme vytvořili smitio – **online kariérní portál, kde se spolu mohou projektový tým a IT specialista spojit napřímo, bez prostředníka.**

Smitio přímo odráží zkušenost Marka Bureše, který při hledání nového člena týmu sám píše inzeráty nebo přímo oslovuje zajímavé lidi. Druhý ze zakladatelů, Rado Pittner, doplnil zkušenosti nasbírané při vývoji aplikací pro nábor i mezinárodní pohled, který získal v kariérních centrech univerzit Stanford, Berkley či Cambridge. Vše řídí a spojuje dohromady Denisa Janatová, která se profesně věnovala jak náboru IT specialistů, tak komunikaci s manažery zodpovědnými za nábor specialistů pro svůj tým.

Pomůžeme vám postavit kvalitní tým

Kvalitní tým vytváří kvalitní produkt. My pomáháme vytvářet kvalitní tým. Propojením přes nezávislý kariérní portál, bez prostředníka. Přímým propojením IT specialisty s vedoucím projektového týmu navíc šetříme oběma stranám čas. Chceme docílit toho, že IT specialisté u nás najdou všechny důležité mezinárodní projekty a firmy ideální kandidáty do svých projektových týmů.

Kontakty

Smitio s.r.o.

Denisa Janatová
CEO

www.smitio.com

janatova@smitio.com

+420 775 787 240

E-book pro vás s radostí sestavil tým smitia
ve spolupráci s HAVEL & PARTNERS a BrainCube.